

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ  
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ  
«ЛУБЕНСЬКИЙ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ  
ПОЛТАВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»**

**Циклова комісія обліково-фінансових дисциплін**

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ  
БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК І ЗВІТНІСТЬ В  
КОМЕРЦІЙНИХ БАНКАХ**

**освітньо-професійна програма** Фінанси, банківська справа та страхування  
**спеціальність** 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок  
**галузь знань** 07 Управління та адміністрування  
**освітньо-професійний ступінь** фаховий молодший бакалавр  
**циклова комісія** обліково-фінансових дисциплін

**Розробник:** Тетяна РІЗУНЕНКО, викладач обліково-фінансових дисциплін

**Керівник освітньо-професійної програми Фінанси, банківська справа та страхування:** Тетяна КОЧЕРГА, викладач фахових дисциплін циклової комісії обліково-фінансових дисциплін, спеціаліст вищої кваліфікаційної категорії, викладач-методист

**Лубни 2026 р.**

## 2. Опис навчальної дисципліни та інформація про розробника

Назва навчальної дисципліни	<b>Бухгалтерський облік і звітність в комерційних банках</b>
Назва структурного підрозділу	Циклова комісія обліково-фінансових дисциплін
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	Викладач: Тетяна РІЗУНЕНКО, викладач обліково-фінансових дисциплін Контакти: кабінет № 23, e-mail: <a href="mailto:rizylenkot@ukr.net">rizylenkot@ukr.net</a>
Ступінь фахової передвищої освіти	фаховий молодший бакалавр
Спеціальність	072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
Передумови для навчання	Студент повинен володіти достатніми знаннями з навчальної дисципліни «Бухгалтерський облік»

## 3. Мета та завдання навчальної дисципліни

**Мета** навчальної дисципліни «Бухгалтерський облік і звітність в комерційних банках»: формування системи знань із бухгалтерського обліку у банках, набуття вмінь і навичок з підготовки та використання облікової інформації для аналітичної діяльності й обґрунтування управлінських рішень у банківській діяльності.

**Завдання:** вивчення принципів, методів і процедур бухгалтерського обліку в комерційних банках; набуття практичних навичок з організації обліку в банках, в плануванні майбутньої діяльності, ознайомлення із завданнями обліку за різними його напрямками; методики ведення банківських операцій у первинних облікових документах та реєстрації облікової інформації в системі рахунків; вивчити методику формування звітних показників за даними бухгалтерського обліку в банках для прийняття стратегічних управлінських рішень.

## 4. Результати навчання (компетентності випускника)

**Компетентності:**

**Загальні компетентності (ЗК):**

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 5. Знання і розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

**Спеціальні компетентності (СК):**

СК 1. Здатність використовувати теоретичний і методичний інструментарій фінансової, економічної, математичної, статистичної, правової та інших наук для розв'язання складних завдань у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

СК 2. Здатність здійснювати професійну діяльність, згідно з вимогами законодавства.

СК 5. Здатність застосовувати принципи, методи і процедури бухгалтерського обліку.

СК 7. Здатність самостійно виконувати складні завдання у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

СК 9. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

СК 10. Здатність здійснювати ефективні комунікації між фахівцями і користувачами послуг у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

СК 11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати рівень професійної підготовки у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

### ***Програмні результати навчання:***

РН 3. Знати економічні категорії, закони, причиннонаслідкові та функціональні зв'язки, що існують між фінансовими процесами та економічними явищами.

РН 5. Дотримуватися вимог законодавства для забезпечення правомірності професійних рішень.

РН 6. Застосовувати набуті теоретичні знання у практичній діяльності для розв'язання професійних завдань.

РН 8. Здійснювати пошук, відбір та опрацювання інформації з різних джерел у процесі професійної діяльності.

РН 9. Вміти розв'язувати складні задачі у спеціалізованих сферах професійної діяльності.

РН 10. Застосовувати принципи, методи і процедури бухгалтерського обліку у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

РН 11. Формувати й аналізувати форми фінансової звітності та правильно інтерпретувати отриману інформацію.

РН 13. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації до фахівців і користувачів послуг у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку. для досягнення спільної мети.

РН 15. Демонструвати навички самостійної роботи та роботи в команді, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

## 5. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
л		п	лаб.	сем.	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7
<b>Модуль 1</b>						
Тема 1. Організація бухгалтерського обліку в комерційних банках. План рахунків.	6	2				4
Тема 2. Система бухгалтерського обліку та звітності у банках	6	2				4
Тема 3. Облік власного капіталу	10	4	2			4
Тема 4. Облік касових операцій	10	2	2			6
<b>Модуль 2</b>						
Тема 5. Облік розрахункових операцій	12	4	2			6
Тема 6. Облік депозитних операцій	12	2	4			6
Тема 7. Облік кредитних операцій	14	4	4			6
<b>Модуль 3</b>						
Тема 8. Облік валютних операцій	8	2	2			4
Тема 9. Облік операцій банку з цінними паперами	8	2	2			4
Тема 10. Облік основних засобів та нематеріальних активів	8	2	2			4
<b>Модуль 4</b>						
Тема 11. Облік внутрішньобанківських операцій	8	2	2			4
Тема 12. Облік доходів, витрат і фінансового результату діяльності банку	10	4	2			4
Тема 13. Складання фінансової звітності	8	4				4
<b>Усього годин</b>	<b>120</b>	<b>36</b>	<b>24</b>			<b>60</b>

## **6. Трудомісткість:**

Загальна кількість годин – 120 год (кредитів ЄКТС – 3)

Кількість модулів – 4

Форма семестрового контролю – екзамен.

## **7. Оцінювання результатів навчання**

<b>Оцінка за 4 – бальною шкалою</b>	<b>Критерії оцінювання</b>
<b>5 (відмінно)</b>	Здобувач демонструє системні та глибокі знання економічних категорій, законів і взаємозв'язків фінансових процесів; вільно орієнтується у законодавстві та застосовує його норми при прийнятті професійних рішень ; впевнено використовує теоретичні знання для розв'язання практичних і складних професійних завдань; самостійно здійснює пошук, критичний відбір і аналіз інформації з різних джерел; грамотно застосовує принципи та методи бухгалтерського обліку у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку; правильно формує й глибоко аналізує фінансову звітність; аргументовано та професійно доносить інформацію до фахівців і клієнтів; демонструє високий рівень самостійності, відповідальності та ефективної командної роботи.
<b>4 (добре)</b>	Здобувач володіє достатньо повними знаннями економічних категорій і фінансових процесів; у більшості випадків дотримується вимог законодавства; правильно застосовує теоретичні знання у типових професійних ситуаціях; здійснює пошук та аналіз інформації з незначними неточностями; розв'язує складні задачі з окремими несуттєвими помилками; застосовує методи бухгалтерського обліку з незначними похибками; формує фінансову звітність та загалом правильно її аналізує з незначною допомогою; достатньо аргументовано висловлює професійну позицію; проявляє самостійність і здатність до командної роботи.
<b>3 (задовільно)</b>	Здобувач має фрагментарні знання економічних категорій та фінансових процесів; частково орієнтується у вимогах законодавства; застосовує теоретичні знання лише у стандартних ситуаціях із суттєвими труднощами; здійснює пошук інформації без належного аналізу та критичної оцінки; розв'язує задачі за зразком із помилками; допускає помилки у застосуванні методів бухгалтерського обліку; формує фінансову звітність з неточностями та поверхово її аналізує; аргументація недостатньо переконлива; потребує допомоги під час самостійної та командної роботи.
<b>2 (незадовільно)</b>	Здобувач не володіє базовими знаннями економічних категорій і законів; не орієнтується у вимогах законодавства щодо предмету вивчення; не здатний застосовувати теоретичні знання на практиці; не здійснює самостійного пошуку й аналізу інформації; не розв'язує професійні задачі; не володіє принципами бухгалтерського обліку; не вміє формувати та аналізувати фінансову звітність; не може аргументовано викладати професійну позицію; не проявляє навичок самостійної та командної роботи.

## **8. Політика курсу навчальної дисципліни**

### **8.1. Політика щодо академічної доброчесності**

Політику щодо академічної доброчесності регламентує Положення про академічну доброчесність у Відокремленому структурному підрозділі «Лубенський фінансово-економічний фаховий коледж Полтавського державного аграрного університету».

Дотримання принципу академічної доброчесності здобувачами фахової передвищої освіти при опануванні навчальної дисципліни передбачає: самостійне виконання завдань поточного, модульного та підсумкового контролю; добросовісна та коректна робота із джерелами інформації, посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень; дотримання норм законодавства про авторське право та суміжні права.

### **8.2. Комунікаційна політика**

Здобувачі фахової передвищої освіти повинні мати електронну пошту та на випадок проведення занять у дистанційному режимі обліковий запис в спеціалізованому хмарному середовищі.

Дистанційна комунікація учасників освітнього процесу може здійснюватися через засоби комунікації: електронну пошту, месенджери, чати, відеоконференції тощо.

### **8.3. Політика щодо відвідування занять**

Здобувачі фахової передвищої освіти зобов'язані відвідувати всі види навчальних занять, що передбачені навчальним планом, відповідно до розкладу занять.

Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач фахової передвищої освіти має повідомити викладача особисто або через старосту групи. При не явці на заняття через поважні причини, не пізніше трьох днів після виходу на заняття подати підтвердуючі документи куратору групи.

Кожне пропущене без поважної причини заняття відпрацьовується здобувачем фахової передвищої освіти на оцінку у формі усної співбесіди, письмової роботи тощо. Пропущена тема вивчається студентом самостійно.

### **8.4. Політика щодо перескладання**

Перездача модульних оцінок на підвищення не дозволяється (за винятком незадовільних оцінок).

Здобувач фахової передвищої освіти, який одержав незадовільну семестрову оцінку, може ліквідувати академічну заборгованість за погодженням із завідувачем відділення до початку наступного за сесією семестру згідно з розкладом ліквідації заборгованості в терміни, визначені заступником директора з навчальної роботи.

При ліквідації академічної заборгованості допускається перескладання заліку не більше двох разів: перший раз викладачу, другий – комісії, до складу якої входить заступник директора з навчальної роботи, голова циклової комісії (за якою закріплена дана дисципліна) та викладач.

## **9. Рекомендовані джерела інформації**

1. Закон України «Про банки і банківську діяльність» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#top>

2. Закон України «Про валюту і валютні операції» від 21 червня 2018 року № 2473-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19#top>
3. Закон України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки» від 23.02.2006 року № 3480-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15#Text>
4. Інструкція з бухгалтерського обліку операцій в іноземній валюті та банківських металах у банках України № 555 від 17.11.2004 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1511-04#top>
5. Інструкція з бухгалтерського обліку операцій з готівковими коштами та банківськими металами в банках України, затверджена Постановою Правління Національного банку України від 20.10.2004 № 495. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1425-04#Text>
6. Інструкція з бухгалтерського обліку операцій із фінансовими інструментами в банках України, затверджена Постановою Правління Національного банку України 21.02.2018 № 14. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0014500-18#Text>
7. Інструкція про безготівкові розрахунки в національній валюті користувачів платіжних послуг, затверджена постановою Правління НБУ 29.07.2022 № 163 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0163500-22#Text>
8. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку банків України, затверджена Постановою Правління НБУ від 11.09.2017 № 89. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0089500-17#Text>
9. Інструкція про порядок відкриття та закриття рахунків користувачам надавачами платіжних послуг з обслуговування рахунків, затверджена постановою Правління НБУ 29.07.2022 № 162 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0162500-22#Text>
10. Інструкція про порядок організації касової роботи банками та проведення платіжних операцій надавачами платіжних послуг в Україні, затверджена Постановою Правління Національного банку України від 25.09.2018 № 103. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0103500-18#top>
11. Інструкція про порядок складання та оприлюднення фінансової звітності банків України, затвердженою постановою Правління НБУ від 24.10.2011 № 373. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1288-11#Text>
12. Положення про організацію бухгалтерського обліку в банках України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0075500-18#Text>
13. Положення про порядок здійснення банками операцій за акредитивами, затверджено Постановою Правління НБУ 03.12.2003 № 514. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1213-03#Text>
14. Положення про порядок здійснення банками України вкладних (депозитних) операцій та операцій з ощадними сертифікатами банку, затверджено Постановою Правління Національного банку України 03.12.2003 № 516 (у редакції постанови Правління НБУ 14.07.2022 № 144). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1256-03#Text>
15. Правила бухгалтерського обліку операцій з акредитивами в банках України, затверджені Постановою Правління НБУ 28.12.2019 № 164. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0164500-19#Text>
16. Правила бухгалтерського обліку операцій з використанням платіжних карток у банках України, затверджені Постановою Правління НБУ 08.04.2005 № 123 (у редакції постанови Правління НБУ 14.01.2020 № 4). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0004500-20#Text>

17. Сіренко Н.М., Баришевська І.В., Боднар О.А., Калнауз Д.В. Облік у банках: курс лекцій для здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр» спеціальностей 071 «Облік і оподаткування» та 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» денної форми навчання, 2020 р. 130 с.

18. Павелко О.В. Облік і звітність у банках: Навч.посіб. [Електронне видання]. – Рівне: НУВГП, 2022. -336с.

## **12. Інформаційні ресурси**

1. <https://www.rada.gov.ua/> - сайт Верховної ради України
2. [www.visnuk.com.ua](http://www.visnuk.com.ua) – сайт журнал Вісник податкової служби
3. <http://www.nau.kiev.ua> - Нормативні акти України
4. <http://www.zakon.gov.ua> - Законопроекти України
5. <http://www.buhgalteria.com.ua> - сайт для бухгалтерів Бухгалтерія
6. <http://www.ukcc.com.ua> - Урядовий кур'єр
7. <http://www.bank.gov.ua> - сайт Національного банку України
8. <http://www.liga.ua> - Комп'ютерна правова бібліотека "Ліга"